

2023-03-13

t o m sid 17

Organ	Regional utvecklingsnämnd
Plats	Silvergruvan, Regionhuset
Tidpunkt	Måndagen den 13 mars 2023
Ledamöter	Jenny Landernäs (M), Ordförande Gunnar Björnstad (M) Elin Granqvist (KD), 1:e vice ordförande Richard Fallqvist (L) Janeth Persson (SD) Sven Fallgren (SD) Karolina Myllergård (S), 2:e vice ordförande Daniel Pettersson (S) Marino Wallsten (S) Angelica Stigenberg (S), ersätter Malin Kauranen Magnus Ekblad (C)
Ersättare	Per Norin (KD), fr.o.m. § 18 Elisabeth Elander (L), digitalt deltagande Håkan Malmström (SD) Ann-Sofie Hesselbäck (S) Felicia Granath (V)
Övriga	Maria Linder, regional utvecklingsdirektör Simon Bölling, verksamhetschef regional utveckling Elin Hellström, mötessekreterare Christer Alzén, verksamhetschef Näringsliv och kompetensförsörjning Jan Fineman, Dun & Bradstreet, § 18 Viktor Vieweg, Dun & Bradstreet, § 18 Maria Folkesson, näringslivsutvecklare Näringsliv och kompetensförsörjning, § 18 Magnus Forslund, kvalificerad analytiker regional utveckling, § 18 Marie Tollefsen Markström, folkhälsochef regional utveckling, § 18, digitalt deltagande Siv Living, utvecklingsstrateg regional utveckling, § 18 Erik Johansson, utvecklingsstrateg regional utveckling, § 18 David Lundgren, strateg regional utveckling, § 18 Margareta Wistrand, rektor Tärna folkhögskola, digitalt deltagande Lena Karlström, verksamhetschef Kultur och ideell sektor Maria Henning, ekonomichef regional utveckling

§ 14 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs med tillägg av tre övriga frågor som redovisas under § 31, samt ett nämndinitiativ från Magnus Ekblad (C) som redovisas under § 32.

2023-03-13

t o m sid 17

§ 15 Föregående protokoll

Anmäls att protokoll från sammanträdet 2023-01-25 justerats i föreskriven ordning.

§ 16 Justering

Beslut

1. Magnus Ekblad utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 17 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum torsdag den 25 maj 2023 klockan 09.00.

§ 18 Muntlig information

• Näringslivsanalys

Jan Fineman inleder med att ge en sammanfattande presentation av "Näringslivsanalys Västmanlands län 2015–2021". Analysen ger en bild av hur näringslivet i Västmanland utvecklas och tas fram för att ge anställda och politiker inom kommuner och region, samverkansgrupper samt andra beslutsfattare ett relevant faktaunderlag för att kunna agera rätt och skapa goda förutsättningar för näringslivet. Jan Fineman presenterar tillväxt i anställda och företag under tidsperioden och gör jämförelse med andra regioner. Han fortsätter med att bland annat ta upp olika branschers utveckling, branschbalans samt arbetskraft och kompetens. Statistik för riket respektive Västmanland presenteras. Nämnden diskuterar bland annat effekten av högskolans omvandling till universitet, låg arbetslivserfarenhet, industri och akademisk kompetens samt genomströmningen i gymnasieskolan.

• Läget i länet- fokus befolkningsstatistik

Magnus Forslund presenterar en översikt av läget i länet. Han går igenom konjunkturläget och tar bland annat upp situationen i olika branscher, konkurser, och varsel. Han visar en sammanställning av arbetslöshet och konkurrensförmågan hos arbetslösa. Vidare presenterar Magnus Forslund bland annat statistik gällande sysselsättningsutvecklingen och pendlingen inom länet samt länets folkmängd och befolkningsförändring. Folkökningen i länet 2022 blev 0,6%, vilken är densamma som i riket. Födelsenetto, flyttnetto samt invandringsnetto i länet presenteras. Nämnden diskuterar kort konkurrensförmågan hos arbetslösa.

• Kraftsamling/Tillsammans för hälsa

Marie Tollefsen Markström går kort igenom folkhälsopolitikens åtta målområden. Vidare presenterar hon arbetet med målområde "Ett välmående Västmanland" samt uppdrag RF6. Utöver RF6 finns i förvaltningsplanen för RUF 2023-2025 uppdraget RUN 3: "Under 2023 ska RUF leda en långsiktig kraftsamling tillsammans med länets aktörer för ökad hälsa i länet." Marie Tollefsen Markström går igenom ambition, upplägg, angreppssätt, strategier och tidplan för arbetet med kraftsamlingen. Nämnden diskuterar hur nämnden ska vara involverad i arbetet. Nämndens deltagande kommer att diskuteras i presidiet.

2023-03-13

t o m sid 17

- Aktuellt inom infrastruktur/Årsuppföljning Trafikverket

Siv Living och Erik Johansson inleder med att presentera Trafikverkets årsuppföljning. De tar bland annat upp att utfallet för Västmanlands län under 2022 var lägre än planerat samt lägre än den tilldelade ramen. Det lägre utfallet beror på få åtgärder i produktion. Vidare presenteras planerade åtgärder 2023–2026. Siv Living och Erik Johansson presenterar en uppföljning av länstransportplan. De går igenom målområde, delmål, indikatorer samt status. De informerar kort om regional systemanalys och att arbetet är uppstartat och i uppbyggnadsfasen. Nämnden kommer att involveras. Vidare informerar Siv Living och Erik Johansson om Mälardalsrådet samt ger en kort lägesrapport gällande Oslo-Stockholm 2.55 AB, Mälarbanan, Finnsletten och Bergslagspendeln. Slutligen informeras nämnden om att Västmanland från och med den 1 januari 2024 kommer att tillhöra ny trafikverksregion; Region Mellersta. Nämnden tar kort upp transportsektorns utsläpp av växthusgaser och arbete för minskning av dessa.

- Uppdatering regional utvecklingsstrategi (RUS)

David Lundgren återrapporterar om arbetet med uppdatering av regional utvecklingsstrategi (RUS). Han inleder med att presentera en tidplan för processen och informerar om att arbetet nu bland annat handlar om att sprida information om att processen har påbörjats. Vidare presenteras inbokade möten med olika aktörer. Mötena är viktiga för arbetet med förankring och delaktighet ute i länet. Nämnden diskuterar bland annat vikten av att ha en bredd i deltagandet och att, utöver kommuner, även involvera delar av civilsamhället. Beredning för invånardialog är inbokade för ett möte.

- Politikerforum Klimat- och näringslivsdepartementet

Jenny Landernäs och Karolina Myllergård återrapporterar från deltagande vid Politikerforum. Jenny Landernäs berättar att stadsråd, statssekreterare, generaldirektörer samt representanter från Sveriges samtliga regioner deltog. Vid mötet diskuterades regionala utvecklingsfrågor såsom innovationsstödssystemet, Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), sammanhållningspolitik och stora investeringar. Region Västmanland lyfte också vid mötet problemet med tung administrativ pålaga från stat och myndigheter, exempelvis när det gäller Serviceprogrammet. Jenny Landernäs och Karolina Myllergård berättar att mötesformen ger en möjlighet för regioner att presentera gemensamma utmaningar och lyfta dessa.

Nämnden diskuterar bland annat fortsatt återrapportering från dessa träffar samt fördelen med att kunna lyfta frågor över partigränserna i forumet.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 19 Delegationsbeslut och anmälningsärenden

- Ettårig överenskommelse med kommunalförbunden; Västmanlands Teater (RUF230027) samt Västmanlandsmusiken (RUF230064)
- Fördelning av beslutade föreningsbidrag 2023
- Revisionsrapport: Regionens arbete med Agenda 2030 och hållbarhet (RV230289)

2023-03-13

t o m sid 17

- Mälardalsrådets rapport: Lärarbristens förklaringsfaktorer (RUF230050)

Beslut

1. Anmälningssärendena läggs till handlingarna.

§ 20 Tecknande av avsiktsförklaring Bergslagspendeln

RUF230011

Ärendet i korthet

I den av Regionfullmäktige beslutade Länstransportplanen 2022–2033 finns avsatta medel för att förbättra kapaciteten och öka robustheten på Bergslagspendeln. Region Västmanland och Trafikverket avser att teckna en avsiktsförklaring som en del av genomförandet. En avsiktsförklaring innebär att parterna presenterar en gemensam dokumenterad målsättning för den fortsatta processen.

Detaljerad beskrivning av ärendet

I Länstransportplanen har 75 miljoner kronor avsatts för att nyttjas till samfinansiering av hastighetshöjande åtgärder på järnvägssträckan Fagersta-Västerås på Bergslagspendeln. Detta för att öka kapacitet och robusthet. Dessa investeringar avser bland annat åtgärder på kontaktledningar, signaler, växlar och stängning av plankorsningar. Trafikverket har föreslagit att gemensamt teckna en avsiktsförklaring som tydliggör åtgärderna, deras genomförande samt ambition om ytterligare förbättringar på Bergslagspendeln. Avsiktsförklaringen avser att bidra till att åtgärderna prioriteras högre och därmed kan påverka tidsaspekten av genomförandet.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

De medel som ska användas till de hastighetshöjande åtgärderna tas från Länstransportplanens ram, och påverkar därmed inte regionens budget. Arbetet sker inom det ordinarie löpande arbetet och kräver därmed ej utökade resurser. Avsiktsförklaringen är ej juridiskt bindande och upphör att gälla vid ändrade förutsättningar.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Utökad kapacitet och robusthet på Bergslagspendeln ger större möjlighet för fler människor att välja tåg framför bil för att ta sig till arbete, studier och fritidsaktiviteter. Detta ger möjlighet till klimatnyttor genom mindre utsläpp och bättre luftkvalitet. Genomförandet av vissa av åtgärderna kan innebära negativa miljökonsekvenser med anledning av arbetsmaskiner, transporter etc.

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa

Kollektivtrafik är ett tryggt och trafiksäkert sätt för barn och unga att självständigt ta sig till målpunkter såsom arbete, studier och fritidsaktiviteter. En utökad kapacitet och robusthet på Bergslagspendeln ger större valmöjligheter och är positivt för barn och unga.

2023-03-13

t o m sid 17

Invånarperspektiv

Tillförlitlighet är av yttersta vikt gällande kollektivtrafik och en förutsättning för många för att aktivt välja tåg. En utökad kapacitet och robusthet på Bergslagspendeln ger invånarna stora fördelar och utökar därmed arbetsmarknaden och valfriheten till studier och fritidsaktiviteter. Ett fåtal personer kommer att påverkas negativt av stängning av plankorsningar och alternativa vägar anordnas där behov finns. Vid byggnationen kan trafikeringen komma att påverkas, i förekommande fall informeras detta i god tid.

Uppföljning

Ärendet följs upp via ordinarie löpande arbete på tjänstepersonsnivå samt avrapporteras till RUN via lämpliga forum.

Beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna tecknande av avsiktsförklaring med Trafikverket gällande inriktning för fortsatt arbete på Bergslagspendeln.

Protokollsanteckning

Bilaga 1

Karolina Myllergård, Daniel Pettersson, Marino Wallsten, Angelica Stigenberg alla (S), lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 21 Prissättning för Tärna folkhögskolas internat från och med den 1 juli 2023

RUF230040

Sammanfattning

Årlig reglering av priserna för Tärna folkhögskolas internatboende. Prissättningen gäller från och med 1 juli 2023.

Beskrivning av ärendet

Reglering av priserna på Tärna folkhögskolas internatboende bör regleras varje år till följd av generella kostnadsökningar. Skolledningen har utgått från medelvärdet på Konsumentprisindex, KPI, 2022.

Verksamheten räknar ut en kostnad per termin. Höstterminen består av 17 veckor och vårterminen av 21 veckor. Kostnaden fördelas på 4 inbetalningar under hösten och 5 inbetalningar under våren.

Nu är förslaget att öka priset med 9 %. Det blir en kostnad på 5400 kronor för fyra veckor. Studerande vid Tärna folkhögskola betalar då internatkostnader enligt följande sammanställning:

Höstterminen:

Totalkostnad 22 950 kronor.

Fördelas på fyra inbetalningar under terminen.

Höstterminen omfattar 17 veckor, inklusive studielov vecka 44.

2023-03-13

t o m sid 17

Vårterminen:

Totalkostnad 28 350 kronor.

Fördelas på fem inbetalningar under terminen.

Vårterminen omfattar 21 veckor, inklusive sportlov och påsklov.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Intäkter för internatet är inräknade i den budget som finns för verksamheten Tärna under 2023 i enlighet med den föreslagna nivån.

Regionala utvecklingsnämndens förslag till fullmäktiges beslut

1. Redovisat förslag på ny prislista för internatkostnader för Tärna folkhögskola för läsåret 2023–2024 antas, att gälla från och med 2023-07-01.

§ 22 Verksamhetsberättelse och årsredovisning Tärna 2022

RUF230041

Varje folkhögskola ska varje år skicka in en årsredovisning till Folkbildningsrådet innehållande en verksamhetsberättelse som skolans styrelse ska ta beslut om. Riktlinjer från Folkbildningsrådet angående vad årsredovisningen ska innehålla bifogas, se specifikt kap 5.

Årsredovisningen ska vara inlämnat digitalt till Folkbildningsrådet senast 15 juni.

Beslut

1. Verksamhetsberättelse 2022 godkänns.

§ 23 Fyraårig överenskommelse med Arkiv Västmanland

RUF230042

Överenskommelsen syftar till att ange inriktningen på Arkiv Västmanlands verksamhet utifrån den antagna Regionala kulturplanen för Västmanland 2023 – 2026. Regionen fastställer årsvis regionalt bidrag och statsbidrag utifrån kultursamverkansmodellen.

Överenskommelsen gäller den 1 januari 2023 – 31 december 2026.

Beslut

1. Regional utvecklingsnämnd godkänner förslag till fyraårig överenskommelse med Arkiv Västmanland.

§ 24 Fyraårig överenskommelse Västmanlands läns hemslöjdsförbund

RUF230043

Överenskommelsen syftar till att ange inriktningen på hemslöjdsförbundets verksamhet utifrån den antagna Regionala kulturplanen för Västmanland 2023 – 2026. Regionen fastställer årsvis regionalt bidrag och statsbidrag utifrån kultursamverkansmodellen.

Överenskommelsen gäller den 1 januari 2023 – 31 december 2026.

2023-03-13

t o m sid 17

Beslut

1. Regional utvecklingsnämnd godkänner förslag till fyraårig överenskommelse med Västmanlands läns hemslöjdsförbund.

§ 25 Fyraårig överenskommelse Västmanlands länsbildningsförbund

RUF230044

Överenskommelse gällande folkbildningsverksamhet är tecknad mellan Region Västmanland och Västmanlands länsbildningsförbund. Överenskommelsen syftar till att beskriva och reglera den verksamhet som Västmanlands länsbildningsförbund åtagit sig att svara för gentemot regionen som därmed kommer att utbetala bidrag till förbundet.

Västmanlands länsbildningsförbund är ett regionalt samarbetsorgan för folkbildningen i Västmanland. Medlemmar är studieförbundens distriktsorganisationer inklusive RF-SISU och folkhögskolorna i länet. De centrala arbetsuppgifterna är dialog, samverkan, information och opinionsbildning.

Överenskommelsen gäller den 1 januari 2023 – 31 december 2026.

Beslut

1. Regional utvecklingsnämnd godkänner förslag till fyraårig överenskommelse med Västmanlands länsbildningsförbund.
2. Fördelning av bidrag till studieförbunden ska utgå från 2019 års verksamhet.

§ 26 Fyraårig överenskommelse RF-SISU Västmanland

RUF230045

Överenskommelsen syftar till att ange inriktningen på RF-SISUS centrala verksamhet, Specialidrottsförbundens (SDF) verksamhet och bidrag till Västmanlands parasportsförbund. Inriktningen är kopplad till ett årligt ekonomiskt stöd från regionen. Geografiska delar av idrottsdistriktet som ligger utanför länet omfattas inte av stödet.

Överenskommelsen gäller den 1 januari 2023 – 31 december 2026.

Beslut

1. Regional utvecklingsnämnd godkänner förslag till fyraårig överenskommelse med RF-SISU Västmanland.

§ 27 Fördelning av statsbidrag Kultursamverkansmodellen

RUF230020

Region Västmanland fördelar statsbidraget med 1,14% uppräknings till samtliga verksamheter som ingår i Kultursamverkansmodellen.

Beslut

1. Förslag till fördelning av det statliga bidraget inom ramen för kultursamverkansmodellen godkänns.

2023-03-13

t o m sid 17

§ 28 Regelverk Crowdfunding

RUF230058

Region Västmanland verkar för att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse samt att kulturaktiviteter når en stor och bred publik och är tillgängliga för alla. Genom att stärka länets kulturliv blir Västmanland ett attraktivt län att bo, leva och verka i.

Region Västmanland kommer under 2023 att genomföra en utlysning Crowdfunding 2023 där föreningar kan växla upp eget insamlat stöd med regionala kulturmedel. Genom att nyttja crowdfunding som metod kan föreningarna nå ut till sin tilltänkta publik och söka ekonomiskt stöd för att genomföra projekt. Föreningarna använder en digital plattform eller annan metod för crowdfunding som de anser passar. Detta skapar möjlighet till ett breddat kulturutbud och att det blir fler kulturupplevelser i Västmanland.

Beslut

1. Regional utvecklingsnämnd fastställer förslag på regelverk för crowdfunding.

Protokollsanteckning

Bilaga 2 Karolina Myllergård, Daniel Pettersson, Marino Wallsten, Angelica Stigenberg alla (S), lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

Bilaga 3 Felicia Granath (V), lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 29 Remissvar Handlingsplan idrott 2023–2027 med utblick mot 2030

RUF230032

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande Västerås stad har överlämnat remiss av Handlingsplan idrott 2023–2027 med utblick mot 2030 till Region Västmanland för yttrande. Ett förslag till yttrande redovisas.

Beslut

1. Förslaget godkänns och överlämnas till nämnden för idrott, fritid och förebyggande Västerås stad som Region Västmanlands yttrande.

§ 30 Regionalt serviceprogram

RUF210030

Beskrivning av ärendet

Regeringen har inkommit med en skrivelse där de erbjuder Region Västmanland att ta fram ett regionalt serviceprogram som ska gälla till och med 2030. Det regionala serviceprogrammet styr arbetet med att främja kommersiell service på platser där servicen är gles. Huvuddelen av arbetet med kommersiell service består i att främja lanthandlare, men även annan service kan beröras. Serviceprogrammet innebär inga direkta skyldigheter för Region Västmanland. Det är mer en beskrivning av hur vi avser att arbeta. Vi kan också revidera programmet om det skulle behövas.

Invånarperspektiv

2023-03-13

t o m sid 17

Verksamheten med kommersiell service främjar boende på landsbygden. Verksamheten är speciellt viktig för äldre personer som kan ha svårt ta sig till butiker längre bort.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska konsekvenser och finansiering

Bidragen som lämnas tas från 1:1 medel, antingen Region Västmanlands eller Tillväxtverkets.

Miljökonsekvenser

Dokumentet är hållbarhetssäkrat.

Uppföljning

Tillväxtverket följer upp verksamheten på regional och nationell nivå. Regionala utvecklingsförvaltningen rapporterar också årligen till RUN hur fördelningen av 1:1-medel har sett ut det föregående året.

I ärendet yrkar

Magnus Ekblad (C) och Karolina Myllergård (S) yrkar bifall till beredningens förslag punkt 1 samt avslag på punkt 2.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Magnus Ekblads och Karolina Myllergårds yrkande mot beredningens förslag och finner att nämnden beslutar enligt beredningens förslag.

Beslut

1. Regionalt serviceprogram godkänns.
2. Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att ta fram ett förslag till skrivelse till Tillväxtverket där Region Västmanland påtalar den omfattande administration som kontinuerligt läggs på den regionala och lokala nivån bland annat kopplat till projekt och projektmedel.

Reservation

Karolina Myllergård, Daniel Pettersson, Marino Wallsten, Angelica Stigenberg alla (S), reserverar sig till förmån för Karolina Myllergårds yrkande.

Magnus Ekblad (C) reserverar sig till förmån för sitt yrkande.

Protokollsanteckning

Felicia Granath (V) önskar få antecknat i protokollet att hon inte stöder beslutet avseende punkt två.

§ 31 Övriga frågor

Marino Wallsten efterfrågar hantering av en skrivelse från intresseföreningen Bergslaget som ska ha lämnats in. Ordförande Jenny Landernäs informerar att skrivelsen kommer att tas upp vid regionala utvecklingsnämndens kommande sammanträde i maj.

2023-03-13

t o m sid 17

Magnus Ekblad önskar uppföljning av det bidrag som Region Västmanland årligen stödjer Strömsholms kanal AB med. Ordförande Jenny Landernäs informerar om att dialog förs med bolaget för att få kännedom om hur bolaget avser att utveckla verksamheten framåt. Uppföljande rapportering kommer att lämnas på kommande sammanträde.

Angelica Stiegenberg tar upp nuvarande mötesform. Hon upplever att mötena till viss del forceras. Angelica Stiegenberg önskar att det, vid behov, finns mer tid för informationspunkterna samt politiskdiskussion. Presidiet får i uppdrag att se över om mötestid och -form behöver ändras.

§ 32 Nämndinitiativ om Västerås flygplats

RUF230069

Bilaga 4

Magnus Ekblad (C) lämnar nämndinitiativ med förslag om att utveckla Västerås flygplats till en del av framtidens infrastruktur enligt bilaga.

Beslut

1. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att bereda frågan och återkomma med förslag till vidare hantering.

Vid protokollet

Elin Hellström, mötessekreterare

Justerat 2023-03-23

Jenny Landernäs
Ordförande

Magnus Ekblad
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2023-03-24 intygas:

Elin Hellström